

היזצא למלחמת בית דוד

במסכת שבת אומרת הגמרא:

תלמוד בבלי מסכת שבת דף נו עמוד א

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: כל היזצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, שנאמר (שמואל א' יז): 'וְאֵת עֲשֶׂרֶת חַרְיָצֵי הַחֶלֶב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשֵׁרֵי-הָאֵלֶּף וְאֵת-אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֵת-עַרְבָתְךָ תִּקַּח. מֵאֵי עַרְבָתְךָ? תִּנִּי רַב יוֹסֵף: דְּבָרִים הַמְעוֹרְכִים בֵּינוּ לְבִינָה.

מבאר הרב שיש בזה יסוד יותר פנימי ומהותי, המבאר את תוכן מלחמותינו:

עין איה שבת, פ"ה, סעיף א' ע"מ 56

"האומות, שמטרת הוייתן היא חמרית, והנן מצויירות כעין אגודת שותפים לצרכי קנינים אהובים או נדרשים להן, אצלן תהיה אהבת האומה בכללה רק אז מבוססת, כשתהיה תמיד חוזרת אל הפרטים, אל הטבת מצב המשפחה היחידה שלשם הטבתה התאגדה האומה, כשם שחיות מדבריות הבודדות בטבען מתקבצות לפעמים לרגלי צרה משותפת או למחזה ריוח של טרף משותף.

על כן, אימוץ הזכרת המשפחה ואיגודה לפי מצבן הן, הוא ראוי להיות ממכשירי זריזות הקרב, ע"כ היו הנשים באות במלחמה ומשותפות עם הבעלים.

לא כאלה חלק יעקב, שתכלית מציאות האומה, מצד צורתה, מצד נשמתה ואורח חייה, בשביל קדושתה ורוח ד' השפוך עליה, זהו האוצר היותר יקר מכל המדה, זהו החפץ העליון של כל יחיד באומה ושל כל הכלל כולו, זהו הנותן עז ועטרה להויית המשפחה עצמה בצביונה המקודש הישראלי.

על כן, בבא התור לעבוד לטובת האומה בכללה, אז כשרגא כמיהרא תבטל אהבת המשפחה, לבל תחלל את עז אהבת האומה. היציאה למלחמה לא היתה על פי חשבון של הצלחת הפרט, שחשב שכשישוב מן המלחמה יהיה מוצלח ומאושר.

לא, הוא צייר בעצמו כאילו התיאש מן החיים הפרטיים, והולך הוא בשמחה על מנת למות מות גבורים וקדושים במלחמת ד' לרומם קרן לעמו.

על כן כותב גט כריתות לאשתו ליאש את לבבו בכל האפשרי מקשר משפחה ומהרעיון הפרטי התלוי בו, בהיותו דורך מהלך של רעיון יותר כללי ויותר עליון, מהלך עבודת הקודש של העם כולו.

בס"ד.

נתינת הגט היא ביטוי להתעלות מאישיות פרטית למדרגה של עם. כדברי הרמב"ם:

רמב"ם הלכות מלכים פרק ז הלכה טו

...ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקוה ישראל ומושיעו בעת צרה וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא ימחה זכרונם מלבו ויפנה מכל דבר למלחמה...

העם כולו מתעלה מעל לחשבונותיו הפרטיים:

'לאמונת עתינו' ח"ד, ע"מ כד':

ובנוסף: לא רק הלוחם, היוצא לשדה הקרב, מתעלה מעל לחשבונותיו הפרטיים, כי אם העם כולו. המשפחה היא המבקשת את הגט.

"וְאֵת-עֲרֶבְתֶּם תִּקַּח - מֵאֵי 'עֲרֶבְתֶּם'? תִּנִּי רַב יוֹסֵף: דְּבָרִים הַמְעוֹרְבִים בֵּינוּ לְבִינָה", היינו גט הכריתות. גם אותם היושבים על הכלים, אף הם מתעלים למדרגת חיים כללית של אהבת ה' וחפץ קידוש שמו, ודואגים שלא יאפיל חשבון פרטי-משפחתי כלשהו על מלוא מסירות הנפש וקידוש השם של הלוחמים בשדה הקרב.

היחיד והכלל בישראל בעת מלחמה

ב'ספר החינוך' כתב, לגבי מצות הריגת שבעה עממין:

'ספר החינוך' מצוה תכה'

"ועובר על זה ובא לידו אחד מהם ויכול להרגו מבלי שיסתכן בדבר ולא הרגו - ביטל עשה זה"

זרחה וטבעה של מלחמה שנוכסין בה לכלל סכנה, שיש בה הורגין ונהרגין, וכיצד ייתכן, אפוא, לפטור את היחיד כשסכנה בדבר?

הרב מבאר לנו הבנה חדשה ועמוקה בגדרי מלחמתם של ישראל:

'אגרות הראי"ה', ח"ג, ע"מ רנח'

"וצריך לומר ד'החינוך' סבירא ליה דמצוה המוטלת על הציבור בכללו אם יש בה סכנה ליחיד אין זה יוצא מכלל 'וחי בהם' דהא ציבור לא מיייתי, והיחיד אינו חייב בה מצד עצמו אלא מצד כלליות הציבור"

במלחמה התורה מחשיבה את היחיד כחלק של הציבור, שאינו מת לעולם.